

כל הגט פרק שלישי גיטין

עין משפט גזר מצוה

ל.

א ג מיי פ"ז מהלכות
גירושין הלכה כג סמג
עש"ט טו"ש ע"ה א"ע
קמ"ט ע"ג: ד' [ומספיקה
נא ג ב מיי פ"ט שס
הלכה ח סמג שס
טו"ש ע"ה א"ע סימן קמ"ז
ספ"ג א:
גב ד מיי פ"ז מהל'
מעשר הלכה ה סמג
עש"ן ק"ה:
גה ה מיי פ"ז מהל'
גד ו ז מיי שם הל' ו:
ח [מיי פ"ט מהל'
גימורים הלכה ג'
גה ט י ב מיי שם הלכה
ז':

א ג מיי פ"ז מהלכות
מכירה הלכה ד ופ"ז
הלכה א סמג עש"ן ק"ה
טו"ש ע"ה א"ע סימן ק"ה
ספ"ג א ופ"י ד ע"ה א:
ז':

פסקי ר"ד (המשך)

לר לפייה עד שתפסיס
והיא לא תפסיסה בדברים
אי הוי יחוב לר תקבא
דדינרי הוה מפיסה איכ
נמצא שלא פייסה והגט גט
הוא ואי אמרת אונס הוא
שהרי אין לו תרקהא דדינרי
אין טענת אונס בגיטין
הלכך כיון שלא פייסה
עד שתתגרזה ותתפסיס
עמו [הו"ו] גט ואינו יכול
לטעון בכל כחי פייסתייה
ואונס אני: בתני' המלוה
מעות אתו הכהן ואת הלוי
ואת העני להיות מפרשי
עליהן מחלקין מפרשי
עליהן בחוקת שתי קיימין
אין חוששין שמא מת
כהן או לוי או שמת
העשיר העני ואם מתו
חירושין ואם הלוי לפני
בי"ד צריך ליתור שעות
מן חירושין פי' הלוי
מעות לכהן ע"מ להפריש
חוב זה שפירשם כדי
להקין פירותיו וימכרם
לכהנים והדמים יעכב
לעצמו בשביל חוב זה
לכל הלוה ללוי להפריש
מעשר ראשון ולעבדו
לעצמו בפרעון חוב זה
ויפריש ממנו תרומת
מעשר שבתלת אסורה
לזרים ויחבייה לכהנים
ושאר המעשר יאכל הוא
[בעצמו] וכן הלוה מפרשי
לעני אחד להיות מפרשי
עליו מעשר עני ויפרישו
ותקין פירותיו שגם מעשר
ואם מתו צריך דאוי
ליתור העני ואינו ראי
ליתור (מירושיהו) מעשר
עני ויחייב ליתור לאחרים:
ואם מתו צריך דאוי אם
ורצים לפרוע חוב אביהן
כענין זה מפני שאין חוב
העשיר יעליהן לפרועו
הלכך אם יתרצו יפריעו
חוב זה בענין זה יעכב
אלו המנות לעצמו ואם
לא יתרצו חייב ליתנם
לכהן ולזו ועני אחרים:
וכן הלוה אותם בפני בי"ד
וכי שכח שי לב"ד להטיל
חוב זה על יורשיון לפי
שחקנתם היא זו שימצאו

מי יהיה זה תרקהא דדינרי וְאֵא אִיפִיּאָא. אע"ג דלית ליה אין
טענת אונס צגיטין והוי גט וא"ת וכי יהב לה נמי תרקהא
דדינרי אמאי לא הוי גיטא הא לא איפסיקא ואור"י דאי לא פייסנה לה
משמע אס לא אטרסה לפייסה דצבר גדול ואי יהב לה הרי טרסה לפייסה
וקיים תנאו אע"פ שלא נתפייסה:
במכרי לא קתני. אע"ג דמזכה
נמי לא קתני מ"מ ניחא
ליה לאוקמי במזכה דאיירי בכל הכנים
ומאן דמזיק לה במכרי משום דמזכה
לא קתני אע"ג דמכרי נמי לא קתני
משמע ליה מפרישין עליהן סתם צלא
שום ויכו': **ביחידא לא**
מוקמינן. אע"ג דשמואל פסיק צפ"ק
דצ"מ (דף ג'.) כרבי יוסי דעשו את
שאינו וזכה כזכה מכל מקום מסתבר
ליה לאוקמי ממתין * אפילו כרננין:
ופוסק עמהן בשער הוול. דממ"פ
דאע"ג דלא פסק כמי
שפסק דמי ואין צו משום רצית אפילו
פוסק הרבה פחות מעשר הוול:
הא קמ"ל אע"ג דלא פסק בו.
וא"ת הא נמי פשיטא דצפ"ק
אזיהו נשך (שם דף ע"ג.) אמר ר' יהודה
שיכול לומר לו תן לי כזה או כזה
מעותי וי"ל דהסתם שאומר לו צעמ
הזול אצל הכה אפילו שתק עד שהוקר
השער: **בין רבי לית ליה לא יהיב**
ליה בו. והא דאמר רב צפ"ק
באזיהו נשך (שם דף ע"ג.) אע"ג דלית
ציה מיהא הכה המינו משום טקנת
כהן: **לא שני אלא בעל הבית בבחן.**
אפילו לרנן דפליגי ארבי שמעון צפ"
הזהב (שם דף ע"ג.) ולית להו כל שהספק
צידו ידו על העליונה הכה לא גרע
מכי לית ליה לא יהיב לא נמי כדפירש
צקונטרס דהכל אין לו למשך ממנו
כלום לא מני הדר ציה:
איכא

כי משוו ב"ד שליח בפניו או שלא בפניו הדר
פשטה * בין בפניו בין שלא בפניו שלחו מתם
בין בפניו בין שלא בפניו: **ההוא דאמר אי**
לא אתינא עד תלתין יומין ליהוי גיטא אתא
ופסקיה מברא אמר להו חזו דאתאי חזו
דאתאי אמר שמואל * לא שמויה מתאי ההוא
דאמר להו אי לא פייסנא לה עד תלתין יומין
ליהוי גיטא אזל פייסה ולא איפייסא אמר רב
יוסף מי יהיב לו תרקהא דדינרי ולא איפייסא
איכא דאמרי אמר רב יוסף מידי תרקהא
דדינרי בעי למיתב לה הא פייסה ולא
איפייסא הא כמאן דאמר יש אונס בגיטין
הא כמאן דאמר * אין אונס בגיטין: **בתני'**
המלוה מעות את הכהן ואת הלוי ואת העני
להיות מפרשי עליהן מחלקן מפרשי עליהן
בחוקת שהן קיימין ואינו חושש שמא מת
הכהן או הלוי או העשיר העני המתו צריך
ליטול רשות מן היורשים אם הלוחן בפני ב"ד
אינו צריך ליטול רשות מן היורשים: ג' ואף
על גב דלא אתו לדידה אמר רב * במכרי
כהונה ולויה ושמואל אמר * במזכה להם ע"י
אחרים עולא אמר הא מני ר' יוסי היא דאמר
העשו את שאינו וזכה כזכה כולוהו כרב לא
אמרי במכרי לא קתני כשמואל לא קאמרי
במזכה לא קתני כעולא נמי לא אמרי
* ביחידא לא מוקמינן ת"ר * המלוה מעות
את הכהן ואת הלוי ואת העני להיות מפרשי
עליהן מחלקן מפרשי עליהן בחוקת שהן
קיימין ופוסק עמהן בשער הוול ואין בו משום

רבות * ואין שביעית משמטתו ואם בא לחזור אינו חוזר נתייאשו הבעלים
אין מפרשי עליהם לפי שאין מפרשיין על האבוד אמר מר פוסק עמהם כשער
הוול פשיטא הא קא משמע לן * אף על פי שלא פסק כמי שפסק דמי ואין
בו משום רבות מאי מעמא כיון דכי לית ליה לא יהיב ליה כי אית ליה נמי
אין בו משום רבות ואין שביעית משמטתו דלא קרינא ביה * לא יגוש ואם
בא לחזור אינו חוזר רב פפא * לא שנו אלא בעל הבית בבחן אבל
כהן בבעל הבית אם בא לחזור חוזר דתנן * לנתן לו מעות ולא משך הימנו
פירות יכול לחזור בו: נתייאשו הבעלים * דאקון מהו דתימא אקנתא מילתא
היא קמ"ל: תניא ר' אלעזר בן יעקב אומר * המלוה מעות את הכהן ואת
הלוי בב"ד ומתו מפרשי עליהן בחוקת אותו השבט ואת העני בבית דין ומת
מפרשי עליו בחוקת עניי ישראל ר' אחי אומר בחוקת עניי עולם מאי בינייהו
איכא

אם שאינו חושש כוונתו. במקומות הרבה מפני תקנה עשו כן לרבי יוסי. * בהגוזקין (לקמן דף ע"ג.) עני המנפק צראש הית ומלוות חיות ועופות
ומילתא חרש וצבוכות (דף ע"ג.) כל שהלפיו צד כהן פטור מן המנות ובגמלא דשנים אוחזין (צ"מ דף ע"ג.) השוכר את הפועל ילקט צנו
אחריו דאף על פי שאין זכיה לקטן עשאוהו כזכה וצולן י"ל מפני תקנה עשו: **לשער הוול.** שם יחלו חטיני צעמ הפרשת תרומות
אקבלם צאותו השער של שעת הפרשה: ואין צו משום רצית. צאר פוסקין צעיין עד שילא השער וכאן פוסק צעמ הלוה צכך וכך
אף על פי שלא ילא השער: ואם צא לחזור. לקמן מפרש: נתייאשו הבעלים. כגון שהלוהו כדי שיעור תרומות שנה זו ועל מנת לקבלם
בשנה זו וראה שנשתדפו שדומיו ומתייאש מאותה הלוהה ואמר ווי לחסרון כים ואחר כך חזרו ונתקנו אין מפרשי עליהם דילוש דבר
האכזר הוא: **פוסק עמהם בשער הוול פשיטא.** צכל תנאי נמי אס צא לפסוק כשער הוול כמי ימחה צידו גבי שאר פוסקין על הפירות נמי
הכי תניא בציהו נשך (צ"מ דף ע"ג.): **מי שפסק דמי.** וה"ק הפיקוק שהוא פוסק עמהן כשער הוול הוא ששם יחלו מדמים הללו שפוסק
צעמ הצלוה יקבלם כשער הוול: **דדי ליה.** כגון דמי. לא נשמדפו שדומיו: לא קרינא ציה לא יגוש. שאינו יכול לתמוצו כלום: **הוא פוסק.**
אס צא לחזור בבחן אין יכול שהרי כספו צידו וזה ליה לו למשך ממנו כלום דלימא ליה לא נשכתי: **אכל כהן חוזר בו.** דכיון דעשאוהו
כוונה יכול לטעון לא משכת ממני פירות: לא לריכא דאקון. צעמ שייצבו ממנו ומתייאש כצד עלו בקנה: **מהו דימא אקנתא מילתא היא.** דמשעלו
צקנה אס מתייצבים חורים ומתקנים ומלתא דלא שכיחא הוא שיהו מתקלקליו לגמרי ולא הוי יאוש מעליה קמ"ל: **אוסו פשצט.** שהקרוב
להם צאותו השצט ראו לירשם וכל ליישם וזכין צעמשרות לפיקר יעצבו זה את המעשרות צשביל הקרוב להם צלויה: **צחוקס עניי ישראל.**
הכל ליכא למימר צחוקת יורשין שמא יורשם עשירים הס אכל צחוקת שאר עניים פרישם ויעכבם דהואיל ומתקנת עניים הוא ניחא להו
לכל עניי ישראל שמהא דת זו נוהגת צישראל כדי שימצאו מליסם להם כשיצטרכו הלכך כי גבי משאר עניים לאו גחול את העניים הוא:
עניי

כי משוו צ"ד שליח. מי צעי צפניו דשליח קמא לו אפילו שלא צפניו
כגון זה שהוא אונס ואינו יכול לעכב כאן ויכל לדרכו: **מצרא.** מעצב
המים שלא מלא את המעצרות: לא שמה מטיא. דלא מטי עד הכא
ואין טענת אונס צתנאי גיטין למימר אינסנא. א"נ יש אונס צגיטין הא
אוקימנא צעמעתא קמייתא דכחצותא
דהאי אונסא דשכיח הוא ואיצעי ליה
לאתניו: **ליהוי גיטא.** מעכשיס * אמסור
לה גט על תנאי זה אי לא אפייס לה:
פייסה. צבצרים והרבה עליה ריעיס
ולא נתרצתה להשלים אמו: **מי יהב לה**
תרקהא דדינרי ולא איפייסא. וכיון
שלא עשה כן נמצא שלא פייסה ואע"פ
שאין לו לא אמרינן אנים דאין אדם
יכול לטעון אונס צתנאי של גט והוי
גיטא: **אנו תרקהא דדינרי צעי למיסב**
לה. והרי אין לו האונס ולא דאי פייסה
צנמא צבצרו לעשות הוא דאי פייסא ולא
הוי גיטא דיש אונס צגיטין: **הא כמאן**
דאמר בו. פלוגתא דמרי לישי ואליצא
דצבא היא צמסקת כחצות צעמעתא
קמייתא * **בתני' להיוס מפרשי**
עליהן מחלקן. המלוה הזה כשפירש
תרומותיו ימכרו התרומה ויעכב הדמים
לעצמו צפרעון החבו זה בצביל הכהן
וכן המעשר ראשון צשביל לוי ומעשר
עני צשביל עני והמעשרות יעכב
ואכל אלא שמפריש מעשר מן המעשר
לכהן שהין * מותרין לזרים מכיון שאין
כאן גזל ממנות שצבר נתן דמיהם
לכהן זה וצעמ הלוהה פסק להם
דמים: **ליטול רשות מן היורשין.** מפני
שאין חבו זה מוטל עליהן לפרוע יכול
מהס רשות אס רוצים שימקבל חבו
צשבילם יעכבם ממעשרות עצמו: אינו
צריך ליטול רשות. דיש כח לצ"ד להטיל
חבו זה על כל הכוונה והלויה לפי
שתקנתם הוא שימצאו מעות להלוהה:
ג' ואע"ג דנא אסו לדידה. צתמיה
אע"פ שאינו נתנא עלהן ויחזירם לו
קתני ממני דפירש ככהן וכיון דלא
מתו לדידה מאן זכי ליה להאי כהן הך
תרומה שיקבלנה זה בחצו והיאך ילא
ידי נתניה: **צמכרי פהונס.** כמו איש
מאת מכרו (מ"צ י"ג) שהס מכירו
ואוהציו דאינו רגיל לתת תרומות
ומעשרות אלא לכהן על הלכך כיון
דמלתא צפשיטא היא דלדידה יהיב להו
אסמי להו שאר כהני דעמייהו והוה
כמאן דמטו לדידהו דהני: **צמונה להן**
ע"י אחרים. כשהוא מפרש מוסרו
למעשרות ציד אוהבו ואומר זכי
צמעשר זה לפלוני לוי והוה ליה כמאן
דמטא לדידה וחוזר ומחזיק לו: **עשו**

ג' ואע"ג דנא אסו לדידה. צתמיה
אע"פ שאינו נתנא עלהן ויחזירם לו
קתני ממני דפירש ככהן וכיון דלא
מתו לדידה מאן זכי ליה להאי כהן הך
תרומה שיקבלנה זה בחצו והיאך ילא
ידי נתניה: **צמכרי פהונס.** כמו איש
מאת מכרו (מ"צ י"ג) שהס מכירו
ואוהציו דאינו רגיל לתת תרומות
ומעשרות אלא לכהן על הלכך כיון
דמלתא צפשיטא היא דלדידה יהיב להו
אסמי להו שאר כהני דעמייהו והוה
כמאן דמטו לדידהו דהני: **צמונה להן**
ע"י אחרים. כשהוא מפרש מוסרו
למעשרות ציד אוהבו ואומר זכי
צמעשר זה לפלוני לוי והוה ליה כמאן
דמטא לדידה וחוזר ומחזיק לו: **עשו**

פסקי ר"ד
פייסתי הריני מאמינה
לומר שלא באתי בתוך
זה הזמן אצלה ויכן
דמיקרא הימנה תו לא
הזמן לערערו וי"ש דאנן
לא ניקום ונעזר אלא
טעמא דאמר הכי אבל
האי דלא אמר הכי
ליהוש איכסיס לטרף אגילי
מילתא דארוסה הות אמר
רבא אם אמרו בנשואין
דחיביתא עליו ומתו
לפייס יאמרו בארוסה
שאניה חביבה עליו כי כ
אמר רבא אי קשיא לא
קשיא לי כי משוו ב"ד
שליח שני בפניו של
בי"ד שליח שני בפניו של
השליח ראשון בפניו של
או דלמא שלא בפניו נמי
מצי משוו ליה כגון זה
מחם בין בפניו בין שלא
ההוא דאמר להו אי דלא
אתינא עד תלתין יומין
ליהוי גיטא אונס וקי"ל אין
אונס בגיטין כדאמרין לקמן
מ"ה אמר שמואל לא שמה
מתאי והגט גט ולא מצי
ליתור אונס אני: ההוא דאמר
להו אי לא מפיסנא לא עד
תלתין יומין ליהוי גיטא
מעכשוי פייסה ולא איפייסה
לא אפייסה עמו שמואל לא
פייסה עד ל' יום שיהא גט
מעכשוי וחזר אחריה והרבה
עליה ריעים כדי שתפסיס עמו
ולא נתרצת היה טוען ואומר
בכל כחי פייסתייה וכל מה
שהיה לי לעשות עשיתי והגט
הוא בטל שהרי כך אמרתי
אם לא אפייסנה יהא גט והרי
פייסתייה והיא לא נתרצת
אמר רב יוסף מי ידע ליה
לתרקהא דדינרי ולא איפייסה
פי' כיון שאמר לא לא אפייסנה
יש